

DE TRIBUNE

Redactieadres:
D. J. WIJNKOOP, N. Prinsengracht 10
Amsterdam.

SOC. DEM. WEEKBLAD

Administratieadres:
J. C. CETON, Wijtenbachstraat 13
Amsterdam.

- VERSCHIJNT ELKEN ZATERDAG. -
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling 40 cent per 3 mnd.
Buitenland 65 ct. Losse nummers 3 ct.
Advertentiën per regel 15 cent. Bij abonnementen speciaal tarief.

Orgaan van de Soc.-Dem. Partij

Redactie: J. C. CETON, H. GORTER,
W. v. RAVESTELJN Jr. en D. J. WIJNKOOP.

INHOUD: Kerstmis. — Het Staatspensioen overboord — De tactiek der Vakbeweging. I. — Ach, dat men lezen kon! — Een proef op de revisionistische vakverenigingsmethode. — Uit het Buitenland; Frankrijk. — Leopold en het Belgische »Socialisme«. — De strijd in Engeland. — Van het Partijbestuur. — Uit de Vakbeweging: Debat Kolthek—Oudegeest. — Korrespondentie. — Advertentiën.

Van de Administratie.

Wij herinneren er aan dat de postkwitanties voor het 2e kwartaal, 3e Jaargang à f 0.45 1 Januari worden verzonden.

Zij die postwissel à f 0.40 willen zenden, worden verzocht het vóór dien datum te doen.

Kerstmis.

Het Christendom viert het feest van de geboorte van den Christus. Velen, wien de religie vreemd is, en die toch een zekere behoefte gevoelen aan iets buiten het zichtbare, vieren dit feest mede. En ze luisteren naar het oude verhaal van het kleine lichtende punt, van de ster, die de blijde boodschap verkondigde, die al den volkeren wezen zou, die verlossing zou brengen aan armen en verdrukten. Het oude verhaal van den vorst des vredes van nederige afkomst, die regeeren zou over de gansche aarde en geluk zou brengen aan heel de menschheid.

De godsdienst is al sinds zoo lange jaren een integreerend deel van het menscheijk denken geweest, dat zelfs zij, die het geloof aan een persoonlijk god, aan den albehoedenden schepper van hemel en aarde, reeds lang hebben afgelegd, toch niet geheel zonder godsdienst willen zijn.

Laat ons hen ter wille de concessie doen, ook op dezen dag te spreken van onzen Heiland, onzen verlosser der menschheid.

Gelijk het christendom toch zijnen oorsprong vond in het voor de eerste maal ontstaan van één groot Romeinsch rijk, van de vereeniging van vele tot nog toe elkaar bestrijdende stammen en rassen tot een geheel met enkele gemeenschappelijke belangen, zoo ook moest noodzakelijkerwijze het socialisme ontstaan als de leer der zich als eenheid gaan voelende arbeidersklasse. Gelijk het christendom ontwikkelde het gebod der naastenliefde, het eerste en hoogste, zoo is ook ons hoogste, ons eerste gebod: de solidariteit van alle arbeiders over de geheele wereld.

Onze blijde boodschap, het evangelie, dat wij te brengen hebben aan alle arbeiders der geheele wereld, dat het zal verlossen uit de loonslavernij, dat is het evangelie van het socialisme, dat is het woord eens door een der onzen gesproken, het „Proletariërs van alle landen, vereenigt u!”

Het lichtende punt waarover de herders zich verheugden, zal ook schitteren voor de oogen der proletariërs en hun voorspellen hun uitkomst uit de overheersching door 't kapitalisme en de komst van 't socialisme.

Wij zullen hun brengen niet 't geloof aan de komst daarvan, maar de wetenschap.

Als het kapitalisme zijn machtsmiddelen ter verovering van nieuwe afzetmarkten vergroot, als het leger en vloot uitbreidt en de lasten daarvan afwentelt op de arbeidersklasse, dan zullen wij hun zeggen, dat dit het einde zal moeten zijn van het kapitalistisch régime, dat eindelijk de tijd zal moeten komen, dat het kapitalisme geen nieuwe afzetmarkten

zal kunnen vinden. Dan zal er geen plaats meer zijn voor de producten, die de arbeidersklasse produceert. Dan zal de tijd gekomen zijn, dat de arbeidersklasse de leiding der productie zal moeten overnemen. Dan eerst zal ook allen duidelijk gebleken zijn, dat de arbeid in staat is allen overvloed te verschaffen van wat allen noodig hebben. De arbeid, zoo zeide Dietzgen reeds, zal de Heiland zijn van den nieuwen tijd.

Dan zal de vrede vorst zijn regeering aanvaard hebben. Geen imperialisme zal noodig zijn, omdat de behoefte eraan is een kapitalistische behoefte tot het maken van meerwaarde, tot 't maken van winst, tot het beleggen van kapitalen. Dan zal het in waarheid zijn: Vrede op aarde.

En gelijk de kerkklokken de geloovigen ter kerke zullen roepen in den Kerstpacht, zoo zal ook het socialisme zijn roepstem doen hooren over de geheele wereld, een roepstem tot den strijd, een roep tot organisatie van den arbeid tegen 't kapitaal, een roepstem, niet gebaseerd op een ideologie, doch op de ontwikkeling onzer maatschappelijke verhoudingen, op de ontwikkeling van den arbeid.

Afhankelijk was de mensch van de natuur in de vroegere eeuwen die achter ons liggen. Daartegen had hij te kampen, om zich voedsel en kleeding te verschaffen. Daarvan hing zijn geheele bestaan af. Daarom had de godsdienst op hem een zoo grooten invloed, omdat ze beloofde hem uit deze knechtschap te verlossen.

Bidden en vasten waren oudtijds bij het christendom de middelen tot het eeuwige heil, en de middeleeuwen door bleven ze dit. De hervorming bracht de verandering. De hervorming was het, die den arbeid voor het eerst zijn plaats inruimde. Het geloof werd van de werkdagen naar den Zondag verwezen en de arbeid begon zijn roeping te vervullen.

En de arbeid is sinds dien voortgegaan zijn werk te doen.

Aan zijn verlossing te gelooven, behoeft de arbeider niet meer, hij kan het zien in de resultaten van zijn eigen producten. Hij kan het weten uit de overmaat van productie, die hij in staat is met de overwinningen van de industrie, met de steeds beter en beter wordende machines te vervaardigen.

Hem rest nog de taak, door Dietzgen reeds aangewezen, zich vrij te maken. De bevrijding van het juk van den slaafsche arbeid, de bevrijding uit nood, ellende en zorg, uit honger, kommer en onwetendheid, de bevrijding van de plaag, een lastdier van de „hogere klasse” te zijn — deze vrijheid, en wel voor de massa, voor het volk, dit is het heilige doel, tot welks bereiking de oneindig rijk geworden menschelijke arbeidskracht het proletariaat heeft in staat gesteld. C.

Het Staatspensioen overboord.

Lieten de bewoordingen door Troelstra in de Kamer gebruikt nog een anderen uitleg toe, door zijn artikel in *Het Volk* heeft hij allen twijfel weggenomen: Het program punt Staatspensioen, is door de dictators der S. D. A. P., haar kamerfractie, overboord geworpen. Dit schrijft de leider in het nummer van 7 Nov.:

Ook in het vraagstuk der *arbeiderspensioneering* is wijziging gekomen. Niet, dat eerst thans de voorstellen, van de regeering te verwachten, zullen staan op den grondslag der verplichte verzekering. Dat deden alle vroegere ontwerpen ook. Maar een feit is,

dat voor het eerst bij de afgelopen verkiezingen dat systeem van pensioneering de inzet van den strijd is geweest; dat de kiezers met overweldigende meerderheid zich daar vóór hebben uitgesproken. Hierdoor is tevens dat vraagstuk zoodanig naar voren gebracht, zijne oplossing zóó dringend gemaakt, dat de regeering zich bij haar eigen volk onmogelijk zou maken, als zij het nu niet tot oplossing brengt.

Hiermede is de kans, dat ons denkbeeld van Staatspensioneering zal worden verwezenlijkt, verkeken.

Moeten wij daarom de handen in den schoot leggen; bij de te verwachten behandeling van het pensioenvraagstuk slechts protesteerend en afwijzend optreden? Dat zou ingaan tegen het belang der arbeidersklasse, die het stuk politieke macht, dat zij in onze partij en hare vertegenwoordiging bezit, niet ongebruikt wil laten. Maar het zou óók ingaan tegen de tactiek, tot heden steeds door de sociaal-demokratie gevolgd.

Wij zullen dus moeten trachten, in de te verwachten voorstellen zooveel van ons beginsel te doen doordringen, als mogelijk is. *De lagerè loonen vrijstellen van premiebetaling* zal dus ons streven moeten zijn

Welk een verzameling van drogredenen en advocatenstreekjes! Hoeveel kiezers zouden er wel, alleen omdat zij tegen Staatspensioneering zijn, rechts hebben gestemd? Maar al had Tr. gelijk, al hadden de kiezers (niet de arbeiders!) zich tegen Staatspensioen uitgesproken, wat maakt dat uit? Nog altijd spreekt de overgrote meerderheid der kiezers zich tegen de sociaal-demokratie uit. Moeten wij daarom ophouden er voor te werken?! Soms lijkt het er veel op of de kamerfractie der S. D. A. P. denkt van wel...

Maar de groote leugen van dit stukje ligt in de derde alinea. Neen, Tr., het is volkomen in overeenstemming met de sociaal-demokratische tactiek en het arbeidersbelang *eischt onverbiddelijk* scherp (niet „slecht”) protesteerend en afwijzend tegen een voorstel van verplichte verzekering op te treden. Gij zijt daar om door uw vernietigende kritiek aan de arbeiders het ontzaglijk verschil te laten zien tusschen wat wij als het absoluut noodige eischen, en de sjofele aalmoes, waarmede de bourgeoisie het proletariaat wil afschepen. Gij zijt daar, om zodoende den klassenstrijd in al zijn felheid, het wezen van den klassenstaat in al zijn onmeedoogendheid bloot te leggen van de spreektribune, die Tweede Kamer heet. Gij zijt daar om van elk gepruts van „sociale” wetgeving een wapen te maken in den klassenstrijd. En wilt gij „praktisch” iets „bereiken”, welnu, gij zijt daar, om de bourgeoisie op dien proef te stellen: of zij haar brutaal arbeidersbedrog tegen den hevigen aanval der arbeiders durft doorzetten. En als zij dat dan toch doet, dan hebt gij dit groote bereikt: dat wat opgezet was om de arbeiders te lijmen, dank zij uw verzet, door de arbeiders wordt gezien als wat het is: een klassewet van hun overheerschers.

Ziedaar uw taak, uw plicht als sociaaldemokraten.

Als ge die dan goed vervuld hebt, als ge u heesch gepraat hebt, bij uw protesten, wie zou u dan willen verbieden ook nog te zien, of ge de wet, zooals die daar ligt, iets minder slecht voor de arbeiders kunt maken? Wie zou u kunnen verbieden vóór amendementen te stemmen, of zelf voor te stellen? Natuurlijk steeds onder protest!

Maar bij de eindstemming, dan stemt ge als één man tegen. Het geldt hier geen rekensommetje: als van de staatsbijdrage of die van de patroons, de administratiekosten *plus* wat er nu aan armenzorg wordt uitgekeerd, *plus* wat de arbeiders meer aan belasting moeten betalen, wordt afgetrokken, of er dan wat overblijft? Het geldt hier drie oneindig grootere dingen.

Ten eerste: verplichte verzekering sluit voor onafzienbaren tijd staatspensioen uit.

Ten tweede: er moet getoond worden, dat de arbeiders zich niet met alles laten afschepen.

Ten derde: verplichte verzekering is volksbedrog, het wekt bij velen het idee dat ze iets krijgen, wat ze in werkelijkheid zelf betalen.

Arbeiders, wat zegt ge van een partij, die staatspensioen in haar program schrijft, die dien eisch laat vallen... omdat de bourgeoisie er toch niet aan wil en die haar

heil zoekt in het oplappen van de *schadelijke* verplichte verzekering!

Natuurlijk op het papier van haar program, daar heeft de S. D. A. P., de partij der dubbeltonigheid, het staatspensioen! v. S.

De taktiek der vakbeweging.

I.

De klassentegenstellingen verscherpen zich, en dat wel in steeds sterkere mate. We hebben het reeds meermalen doen zien in artikelen en statistieken, aangetoond op vergaderingen en in debat. Het loon van den arbeider moge langzaam stijgen, datgene, wat hij voor dat loon kan koopen, vermeerderd niet noemenswaard, hoe goed zijn vakvereniging den strijd tegen 't patronaat ook moge voeren. En voor zoover de arbeiders niet georganiseerd zijn, is hun toestand nog vrij wat ellendiger.

Dat de vakbeweging derhalve een nuttelooze beweging zou zijn, die tegenover het kapitaal machteloos staat en derhalve overbodig zou zijn, is een conclusie die revisionistische vakverenigingsleiders maar al te vaardig uit onze woorden willen trekken, doch die natuurlijk volkomen onjuist is. De vakverenigingen zijn en blijven de groote massaorganisaties van het proletariaat. Zonder haar zou het eenvoudig weerloos aan een volkomen »verelendung« ten prooi zijn. Vakverenigingspropagandisten zijn het vooraf, die bij voorkeur den klemtoon leggen op de voordeelen, die het lidmaatschap van de vakvereniging met zich medebrengt. Ze wijzen op het veroverde meerdere loon en den verminderden arbeidstijd. En ze verzuimen maar al te vaak den arbeiders te wijzen op de maatschappelijke ontwikkelingsgang, die deze veroveringen niet absoluut maar slechts relatief doet zijn.

Tegenover de groote industrieverbonden, die het proletariaat in verschillende landen reeds heeft weten tot stand te brengen, hebben zich even sterke patroonsbonden ontwikkeld. De verandering der situatie heeft alzoo de betekenis der vakbeweging niet veranderd, wel echter wijziging moeten brengen in haar strijdwijze.

Ontegenzeggelijk draagt thans een strijd, die zich ontwikkelt tusschen de ondernemersbonden en de organisatie der in hun bedrijven werkzame arbeiders, veel meer een politiek karakter, dan dit voorheen het geval kon zijn. Omgekeerd dringt in den politiek strijd zich de algemeene werkstaking als hulpmiddel meer en meer op den voorgrond en is dit wapen in den strijd voor het algemeen kiesrecht een der sterkste machtsmiddelen geworden in handen van het proletariaat.

Dat mist nergens zijnen invloed, ook niet in de Nederlandsche beweging. De strijd van de vakbeweging wordt zelfs al wil men dat niet, meer verplaatst op politiek terrein. Het zwaartepunt der actie verplaatst zich daarheen. De sociale hervormingen dringen zich meer naar voren, al vinden ze in schier alle landen tegenover de eischen van het proletariaat een haast onwrikbaar kapitalisme. Onwrikbaar, omdat dat kapitalisme geen gelden beschikbaar kan stellen, daar ze die noodig heeft voor imperialistische doeleinden.

Deze verplaatsing van het zwaartepunt van den vakbewegingsstrijd heeft voor het Nederlandsche socialisme zooals dat werd belichaamd in de S. D. A. P. de meest noodlottige gevolgen gehad. Men kan zelfs, zonder veel te overdrijven zeggen, dat het niet meer is de S. D. A. P., die in het parlement voor de sociale hervormingen strijdt, doch het N. V. V. m. a. w. de strijd daarom heeft in het parlement zijn socialistisch karakter verloren en heeft daar plaats gemaakt voor een strijdwijze, die meer het karakter draagt van dat der vakbeweging.

Dat spiegelt zich in, de Nederlandsche politiek zoo scherp af, dat een oningewijde zich verwonderen moet, dat een naar den vorm nog socialistische partij zoo snel zijn wezen kan ontpoppen. Niet toch staat op den voorgrond thans in het parlement de socialistische strijd, hij is vrij wel verdwenen. Doch ook het strijden voor sociale hervormingen verliest geheel het socialistisch karakter. Om slechts op een enkel voorbeeld te wijzen, dat de vakverenigings-taktiek zijn intrede in het parlement heeft gedaan, noemen we de Staatspensioneering; als een vakbond, die ziet dat hij deze van de patroons niet kan afdwingen, stelt de S. D. A. P. niet eens den eisch, doch begint met een kleine verbetering „in die richting“ (?): de verzekering genoeg te nemen. Zoo heeft ook de vakbeweging in 't parlement haar taktiek zien voeren bij 't voorstel voor den 10 uren dag, in stede van den socialistischen eisch van 8 uur, die niet vernomen werd.

Bijna de geheele taktiek der S. D. A. P. kan men zeggen wordt beheerscht door het N. V. V. Ze heeft

de socialistische taktiek verdrongen. Vandaar 't verschijnsel, dat naast haar de S. D. P. ontstond, ja zelfs een natuurlijk gevolg was.

De strijd voor het kiesrecht, naar den vorm overgedragen op de S. D. A. P., werd inderdaad in handen geleverd van de vakcentrale. Niet alleen de revisionistische politiek der S. D. A. P. heeft dien strijd vermoord, doordat ze de antithese versterkte en hulp zocht bij liberalen en vrijzinnigen van dezen eisch. Ook de invloed van de vakbeweging op den politiek strijd maakte, daar deze zooal niet vijandig dan toch zeer onverschillig en lauw tegenover den strijd voor dien eisch stond, dat de kiesrechtbeweging terugzong tot een slapte, die haar waarde gering doet zijn en haar vanzelf naar achteren drong en andere hervormingseischen, die de vakbeweging waardevoller schenen, in den verkiezingsstrijd op den voorgrond plaatste.

Zoo wordt dan thans de taktiek der S. D. A. P. in wezen volkomen beheerscht door de vakbeweging, in stede dat de vakbeweging onder den daadwerkelijken invloed staat van het socialisme. C.

(Wordt vervolgd).

Ach, dat men lezen kon!

„Het Volk» van 16 Dec. neemt uit het Leidsch orgaan der S. D. A. P. een artikel over, waarin de eenheid van de Nederlandsche politieke arbeiderspartijen wordt besproken. In de richting dier eenheid zou kunnen werken een »vergroting der activiteit van de S. D. A. P. Peesche marxisten, om het socialistisch inzicht der arbeiders te vormen.»

„Hun activiteit moet maken, dat voortaan achterwege blijft, dat de partijmeerderheid het optreden der marxisten als dat van vitters en bedillers smaakt.»

Daarmede gaan wij accoord.

Ook van de zijde der S. D. P. zou deze eenheid kunnen worden in de hand gewerkt, wanneer werd opgetreden tegen het »wantrouwen», dat ten opzichte van de leidende partijgenooten der S. D. A. P. meerderheid wordt gepreikt. Als voorbeeld wordt aangehaald het geval Leeuwenburg, de Twentsche propagandist der S. D. A. P., die de vorming van een democratisch-bloc met de liberalen aanbeveelt.

„Hoe wordt dit feit, dat door „het Volk» in een stevig hoofd-artikel, door Troelstra met enkele zinnen in zijn rede bij de algemeene beschouwingen der begroting in de Kamer is teruggevoerd, nu in „de Tribune» besproken?

Het wordt voorgesteld, dat de jonge Leeuwenburg in zijn voortvarendheid dingen heeft neergeschreven, die de partijmeerderheid met Troelstra en Vliegen aan het hoofd nastreeft, doch uit berekening niet zegt. Een dergelijk absoluut wantrouwen maakt de mogelijkheid van vruchtbare samenwerking inderdaad heel klein.»

Daarmede gaan wij niet accoord.

Het doet ons genoegen, dat hier nu eens een tastbaar voorbeeld genoemd wordt, waaruit ons »wantrouwen» jegens de partijmeerderheid der S. D. A. P. kan blijken. Wij doen niets liever, dan dit voorbeeld bespreken om aan te toonen, dat ons wantrouwen zich grondt op feiten en uitlatingen van die partijmeerderheid zelve. Feiten en uitlatingen, die geen andere uitleg open laten, dan er door ons aan wordt gegeven.

Bezien wij het »steverige hoofdartikel» van Vliegen, waarin het voorstel-Leeuwenburg van de hand wordt gewezen, dan ontmoeten wij, waarde schrijver uit Leiden, eenige zinsneden, die uw aandacht zijn ontglipt. Ziehier:

„De geschiedenis der sociaal-democratie in vele landen bewijst, dat politieke verhoudingen en gebeurtenissen tot tijdelijke aaneensluiting tusschen burgerlijke en sociaal-democraten dwingt. Voor eens en voor altijd te zeggen: dat doen wij nooit, zou getuigen van geringe kennis der geschiedenis en van te gering besef van politieke noodzakelijkheden.»

Volgen een aantal voorbeelden, waarin onder andere het door het internationaal-congres van Amsterdam veroordeelde Fransche bloc als een dier politieke noodzakelijkheden wordt genoemd. Het laatste voorbeeld betreft ons eigen land:

„Ware het ministerie-Kuyper blijven leven en ware het op den ingeslagen weg voortgeschreden, wij gelooven, dat het tot een aaneensluiting van al zijn tegenstanders — de sociaal-democraten voorop — gevoerd zou hebben.»

Van al zijn tegenstanders! De oud-liberalen inclusief! Hier gaat Vliegen nog een stap verder dan Leeuwenburg, die althans de oud-liberalen buiten het bloc liet. Wanneer wij nu weten, dat het tegenwoordige ministerie-Heemskerk door Troelstra als nog reactionairder werd afgeschilderd, dan het ministerie-Kuyper, dan weten wij ook, wat wij binnen afzienbaren tijd van Vliemens kant hebben te verwachten.

Iets verder wordt het nog eens duidelijk herhaald:

„Er kunnen zich feiten voordoen, die dat (de vorming van een blok) noodzakelijk maken, doch dat op het oogenblik en in de eerstvolgende jaren in Nederland die feiten aanwezig zijn, eerlijk gezegd begrijpen wij niet, waar 't hem zou moeten zitten.»

Toelichting onzerzijds is nu toch wel overbodig. Vliegen zegt niet tot Leeuwenburg: ik wil uw voorstel niet, hij zegt: ik wil het op dit oogenblik niet, ik wil het nog niet. In beginsel is hij het met de blok-politiek van Leeuwenburg volkomen eens. *)

*) Cursivering van ons. S.

En Troelstra?

Hij inderdaad spreekt minder duidelijk.

Zien wij echter, hoe welwillend Leeuwenburg's plannen worden verklaard. Zij vloeien voort uit 's mans „vurig temperament», dat „blijkbaar van zulk een intensiteit is, dat het zich nog niet gansch kan uitleven» in het industrie-rijke Twente. Spreekt men, vragen wij, aldus tegen hem, wiens voorstel men met afkeer van zich werpt? Stellen wij daartegen over den uitval aan het slot zijner artikelen tegen de marxisten in en buiten zijne partij:

„Geen klassenstrijd-hysterie, die zich allerlei fantastische voorstellingen maakt van de leugenachtigheid en snoodheid van al, wat niet soc. dem. is en uit vrees om zich te branden aan koud water, elke burgerlijke partij uit den weg loopt, desnoods met verzaking van eigen strijdpunten, zoodra die partij mines maakt met ons voor dat punt te willen werken.»

Wat beteekent deze uitval, vragen wij, als men den klassenstrijd onverzoenlijk wil voeren en *blijven* voeren? Waartoe dient het hen, die dit beginsel duidelijk en luide uitspreken voor te stellen als behept met een nieuwe ziekte: klassenstrijd-hysterie?

„Doch» bovenal: ook Troelstra's argumentatie is geheel ontleend aan de politieke verhoudingen van het oogenblik. De bespreking van het »algemeen soc. dem. standpunt» laat hij aan „het Weekblad» over. Zoo laat hij onbeantwoord de eenige vraag, waarop het aankomt: wanneer eens de politieke verhoudingen anders waren, zouden dan deze verhoudingen voor hem den doorslag geven tot de vorming van een democratisch bloc, zooals dat reeds thans door Leeuwenburg wordt gewenscht, of zou het »algemeene soc. dem. standpunt» de vorming daarvan verhinderen? Zoolang deze vraag niet is beantwoord — en wij constateeren, dat Troelstra er niet naar zweemt ze te bespreken — zoolang is ook door hem Leeuwenburg's voorstel niet principieel van de hand gewezen, zoolang zegt ook Troelstra tot hem niet anders dan de historische woorden: »nog even wachten». En zoolang hebben wij het recht en de plicht op de houding uwer partijmeerderheid den vinger te leggen.

In stede dus van uw verwijt te aanvaarden, keeren wij de zaak om en richten het zwaard op u. Aan u en meer nog aan „het Weekblad» verwijten wij, dat gij uwe partijgenooten in den dommen waan laat, alsof Leeuwenburg met kracht zou zijn afgeslagen door de officieele leiders uwer partij. Tot u en klemmender nog tot „het Weekblad» zeggen wij, dat u strijd tegen de bloc-taktiek half werk is en blijft, zoo gij de oogen uwer partijgenooten niet opent voor het droevige feit, dat in beginsel tusschen Leeuwenburg, Vliegen en Troelstra geen tittel of jota verschil bestaat. En met leedwezen constateeren wij, dat noch gij, noch „het Weekblad», noch een uwer propagandisten op dit feit heeft gewezen.

Ach, dat men lezen kon! H. W. I. S.

Een Proef op de Revisionistische Vakverenigings-Methode.

In de Belgische Kamer van Afgevaardigden werd een dag of wat geleden de „Socialistische» interpellatie over de staking in de fabriek van kunstzijde „Viscose» te Aalst behandeld. De fabricage van kunstzijde heeft in den loop van de laatste twee jaren in België een grooten omvang aangenomen en vooral in Aalst en Tubige groote fabrieken doen vestigen. Nu is de arbeid in deze fabrieken, waar in hoofdzaak alcohol, ether en zwavelzuur wordt gebruikt en waar de arbeiders gedeeltelijk in met salpeterzuur doortrokken kelders moeten verblijven, in de hoogste mate schadelijk voor de gezondheid. De ongeschoolde vrouwelijke arbeidsters, die het grootste deel van het arbeidende personeel uitmaken, ademen den geheelen dag alcohol- en ether-dampen in, zoodat ze 's avonds feitelijk dronken zijn, en de ongelukkigen zich zoo gedragen, dat in Tubige een bijzondere troep politie-agenten iederen avond bij het naar huis gaan waakt, om „vergripen tegen de goede zeden» te verhinderen. De ziekte-verzekeringkassen die in België particuliere ondernemingen zijn, nemen dan ook geen arbeider of arbeidster uit deze bedrijven op. En daar er geen noemenswaarde regeling van de hygiënische toestand in industriële bedrijven bestaat, en geen ook maar eenigszins voldoende arbeids-toezicht, had vóór de staking in Aalst nog geen „Inspecteur van den Arbeid» een voet in de fabriek gezet, om de algemeen bekende en vaak openlijk uitgesproken misstand met betrekking tot de gezondheids-toestand te controleeren.

Vier maanden geleden legden de 500 arbeiders en arbeidsters van de Aalster Viscosefabriek, van welken de meesten reeds leden zijn van den Socialistische Bond van Textiel-Bewerkers, het werk neer, om verbetering van de hygiënische veiligheidsbepalingen en een algemeene loonsverhooging te erlangen, daar de loonen thans gedeeltelijk zelfs minder dan 25 centimes per uur bedragen.

Een noodlottigen invloed heeft nu de interpellatie van Anseele en Lampens gehad die tot doel had, den Minister van Arbeid maatregelen af te dwingen ter bescherming van de gezondheid der arbeiders. In werkelijkheid werd ze door deze gezellen aangepakt als een gelegenheid om de liberalen als toekomstige Regteringspartij van de vreedzame bedoelingen der revisionistische leiders van de Arbeiders Partij te overtuigen. In naam van het stakings-komitee verklaarde Anseele, dat het Komitee bereid was, een opzeggingstermijn van twee maanden in geval van staking voor de arbeiders te accepteren, om te bewijzen, dat ze bereid waren tot „vreedzame medewerking met

hun werkgevers", op deze voorwaarde dat de heeren de stakende arbeiders op dezelfde voorwaarden als voor de staking en zonder maatregeling zouden opnemen. „We zouden," zoo verklaarde Anseele, „de strijd wel kunnen voortzetten en zoo de ondernemers voor de keus zetten, of onzen eisch in te willigen, of het bedrijf op te geven, maar we willen dat niet doen, omdat we den klassenstrijd daardoor zouden verscherpen, den klassenstrijd dien we juist willen verzachten..."

„Door het aanvaarden van de opzeggingstermijn," zeide hij verder, „geven de arbeiders voor nu en voor later het wapen der werkstaking uit handen, omdat ze de zekerheid van bestaan zonder dit wapen verkiezen boven de onzekerheid, die in het gebruik van dit wapen ligt, en omdat ze in het vertrouwen op hun werkgevers liever in eendracht en vrede met dezen samen voor het welzijn van de industrie willen werken. Dat is een nieuwe, meer vreedzame en gematigde opvatting van de sociale verhoudingen, die zich baan breekt, en waarin wij gelooven, een opvatting die meer vaste maatschappelijke toestanden zal brengen. *Er zijn voortaan geen partijen meer, er zijn nog slechts oprichte lieden*, die van goeden wil zijn, om te zamen aan de bloei van onze nationale industrie te arbeiden."

Geen wonder, dat na deze rede de resolutie-Anseele, die van den Minister van Arbeid tusschen-beide-komen in de staking eischte, met algemeene stemmen werd aangenomen. Dergelijke schandalige gebeurtenissen hebben echter ten minste dit eene goede, dat zij het mogelijk maken, met praktische voorbeelden te toonen, waar heen het revisionisme of reformisme niet alleen de politiek, maar ook de vak-beweging van het proletariaat voert.

L. V.

De staking werd dan ook op de door Anseele aangegeven voorwaarden... verloren. RED.

Uit het Buitenland.

Frankrijk. De kwestie, die op 't oogenblik in het politieke leven van Frankrijk op den voorgrond staat, is die van de Evenredige Vertegenwoordiging met lijstenstemming, welke in de plaats moet komen van de arrondissementen-stemming, waardoor de gelegenheid tot corruptie, het overwegen van de belangen van plaatselijke aard, van parochie-belangen, van groepen en cliëken wordt bevorderd. Het is m. a. w. de vraag, hoe men een eersten stap zal doen naar de democratisering der Fransche staatsinstellingen.

De socialistische partij heeft het initiatief genomen tot de campagne voor deze hervorming, waarvan de Fransche arbeidersklasse zich geen gouden bergen behoeft en mag voorstellen, maar die moet beschouwen als een stap op den weg naar meer werkelijke politieke macht.

Wij hebben reeds een paar keer vermeld, dat het niet enkel de socialistische partij is, die deze hervorming nastreeft: naast haar zijn er allerlei andere partijen, groepen en personen, die de evenredige vertegenwoordiging ook wenschen, natuurlijk in hun eigen belang. Onder die partijen zijn er, die niet eens tot de zogenaamde republikeinsche partijen behooren, die dus in de politiek rechts staan van de groote heerschende partij, die der radicalen en radico-socialisten. Die partijen zijn vóór de hervorming, omdat zij op 't oogenblik in vele gevallen door den druk der heerschende partij, niet die vertegenwoordiging kunnen krijgen, welke hun naar getalsterkte toekomt. De socialistische partij behoeft zich natuurlijk geen oogenblik hierdoor in de war te laten brengen, dat partijen of groepen der rechterzijde, vertegenwoordigers dus van beslist conservatieve klassen, dezen eisch op 't oogenblik steunen. Het is des te grooter schande voor het heerschende radicalisme, dat zich de vertegenwoordiging der «democratische beginselen» en van de republikeinsche instellingen bij uitnemendheid acht, dat zij zich, waar het om een zoo eenvoudigen democratischen eisch gaat, laat overvleugelen door uitgesproken behouders, ja anti-republikeinen.

Maar het is zeer tekenend voor de verhoudingen in Frankrijk, zooals die door de reformistische politiek van een groot deel der Fransche sociaaldemocraten, gedurende de jaren 1899—1905 vooral, zijn geschapen, dat de meerderheid der radicalen, die zich nu tegen dezen eersten stap, *sinds de vestiging der Republiek*, in de richting van een werkelijke democratie, met hand en tand met alle geweld verzetten, ten eerste aangevoerd wordt juist door die radicalen, in wie de Fransche reformisten, Jaurès vooral, het grootste vertrouwen stelden en met wie zij het innigst hebben samengewerkt en dat die radicalen daarbij den steun ondervinden, nu nog van een fanatieken reformist, die nog steeds tot de Partij behoort, namelijk van Breton.

Inderdaad zijn het de meest radicale radicalen, zijn het de groote mannen van de Bloc-ara, de radicalen, die de kerk met haar en huid willen verslinden, de woedende bestrijders der monniken-orden, de oppermachtige leiders van de zogenaamde Delegatie der linkerzijde, die Frankrijk jarenlang dictatoriaal heeft geregeerd en waarbij de Fransche reformisten als Jaurès waren aangesloten, zoodat ze deel uitmaakten van die regering, mannen als Combes en Pelletan, die nu met den nog-socialist Breton, de leiding hebben bij het verzet tegen de beweging voor Evenredige vertegenwoordiging. Die heeren ontpoppen zich daarbij slechts weer duidelijk als wat zij zijn: de vertegenwoordigers der anti-cleriale kleine bourgeoisie en kleine boeren, die in den strijd tegen de

monnikenorden twee dingen hebben bereikt: vertragen van alle sociale wetgeving en verrijking van hun klasse door de onteigening der kerkelijke goederen. Maar dat een nog steeds als socialist optredende sinjeur als Breton daarbij hun helper is, en met de grootste vrijheid de Partij, zijn Partij, mag verwijten, dat zij in de kaart speelt der reactie, dat zij anti-republikeinsch handelt, door zich voor een democratische hervorming te spannen, zoo iets is een bewijs ervoor, hoe heerlijk ver het reformisme de socialistische arbeidersbeweging kan brengen.

Niet minder leerzaam voor de internationale sociaaldemocratie is trouwens de wijze, waarop de «socialistische» ministers, de heeren Viviani, Briand en Millerand, zich bij een paar andere aangelegenheden toonen als dienaren niet alleen der bourgeoisie, maar als bedienden van de meest cynische socialistische corruptie.

Daar is in de eerste plaats de overneming van den Westerspoorweg door den Franschen Staat. In beginsel was de overneming van die totaal failliete spoorwegmaatschappij reeds onder het ministerie Clemenceau besloten. Maar aan de heeren Briand c.s. is het te danken, dat die overneming nu op de voor den Staat meest onvoordeelige voorwaarden is geschied, zóó, dat de groote kapitalisten, die maatschappij niet minder dan 700 miljoen cadeau hebben gekregen, 700 miljoen meer dan zij volgens een billijke schatting van de waarde van den desolaten boedel der verwaarloosde maatschappij hadden mogen ontvangen. Wij hebben hier weer een voorbeeld, hoe onder de Republiek, dank zij de ontwikkeling der kapitalistische voortbrenging, de corruptie, het bevoordeelen van speciale groepen van kapitalisten een omvang heeft aangenomen, zoo reusachtig als men zich die onder het tweede keizerrijk, berucht voor dergelijke affaires en waarvan iedereen de voorbeelden gelezen heeft in de werken van Zola b.v., nooit had kunnen droomen. Men kan zonder eenige overdrijving zeggen, dat, waar men in den goeden ouden tijd bepaalde groepen van kapitalisten b.v. 10 miljoen uit de schatkist schonk, dit bedrag nu is vertien- of vertwintigvoudigd. En nog eens, het zijn vooral de heeren Briand c.s. die dezen laatsten diefstal uit de zakken van het Fransche volk, cynischer dan er nog ooit een was voltrokken, hebben tot stand gebracht, zóó-als hij tot stand is gebracht.

Binnenkort komen er meerdere zaakjes van dien aard aan de orde: de groote concessie der mijnen van de Wenza in Algerië, en die van de mijnen in het Oosten van Frankrijk, in Lotharingen, welke insgelijks aan bepaalde syndicaten van kapitalisten moeten worden versjacherd, en waarbij de heeren Millerand en Viviani zich nog eens zoo verdienstelijk hopen te maken ten opzichte van de kapitalistengroepen.

Het ministerialisme, dat nu weer meer dan ooit op de dagorde staat in de internationale sociaaldemocratie, het ministerialisme, dat er getolereerd wordt, het ministerialisme, dat zijn vertegenwoordigers zelfs heeft zitten in het uitvoerend bestuur der Internationale — wij meenen iemand als Anseele — 't wordt in zijn daden en onvermijdelijke consequenties in Frankrijk nog steeds 't beste gekend.

En een van de heeren, Viviani, heeft zich ook nog in de laatste weken op een ander terrein als een advocaat van de bovenste plank in dienst der geheele bourgeoisie getoond. Namelijk bij de wet op de arbeiderspensioenering, die nu eindelijk door den Senaat is afgehandeld, en die, niet het minst door Viviani's werk tot een nuttige wet... voor de bourgeoisie is gemaakt. Deze wet stelt een dwangverzekering in voor alle arbeiders, laat de arbeiders een vrij hoge premie betalen en bouwt uit de sommen, die zoo worden opgebracht, mede door de ondernemers, een kapitaal op, dat nu reeds geschat wordt te zullen aangroeien tot 13 miljoen en dat een nieuwe goede belegging zal bieden voor de spaarduitjes der Fransche bourgeoisie, die steeds zoo groote behoefte heeft aan soliede belegging. De heer Viviani heeft in den Senaat vóór alles de groote kapitalisten die daar zitten, de overtuiging weten bij te brengen, dat het hier een wet van «sociaal behoud» betrof, een wet, die hun niet 't geringste nadeel maar zeer aanmerkelijke voordeelen bracht. Wel een schoon resultaat van de reformistische politiek. En dan te bedenken, dat deze lieden nu in alle socialistische partijen geestverwanten bij de vleet bezitten, die slechts op de gelegenheid wachten om in hun sporen te treden. Waarlijk: meer dan ooit is hiertegenover een onverzoenlijk optreden voor de werkelijke sociaaldemocratie geboden!

v. R.

Leopold en het Belgische „Socialisme”.

De volgende proclamatie werd in de stad Gent uitgeplakt:

Medeburgers,

Een onherstelbaar onheil treft België.

De Koning is niet meer.

Zijne Majesteit Leopold II stierf op het Koninklijk Kasteel te Laken, heden ochtend om 2,35 ure.

De dood van den Vorst, die gedurende vier en veertig jaren onze lotsbestemming in handen had en met een ijver en eene aanhoudendheid door niets te verzwakken, zich wijdde aan de verfraaiing, den voorspoed en de ontwikkeling van ons dierbaar Vaderland, dompelt het land in diepen rouw.

Het Schepencollege kwijt zich van een smartelijken plicht, door deze gebeurtenis, die voor de gansche Natie

eene wezenlijke ramp is, t'er kennis te brengen van de overheid en zijne medeburgers.

De Gemeentesecretaris,

DE BRUYCKER.

Het College van Burgemeester en Schepenen,

A. SIFFER.

Het College, wie is dat? Dat zijn twee klerikalen, een radikale burger en een socialist, de revisionist Anseele.

Die moet dus als stadswethouder zich solidair verklaren met het rouwbeklag. Is zulke houding geschikt, klaarheid en socialistisch inzicht onder de massa te brengen. Neen!

* * *

Voorts lezen wij in *Vooruit*:

„Reis naar Brussel. — Men heeft tijd tot Maandagmorgen 8½ ure, om zich in „Ons Huis” te laten inschrijven voor de reis naar Brussel aan verminderden prijs op Woensdag (begravingsdag van den koning).

Er zullen twee ploegen reizigers zijn:

De eerste: vertrek om 7 u. 18 m.; terug uit Brussel om 14 m.

De tweede: vertrek om 8 u. 22 min.; terug uit Brussel om 15 u. 57 m.

Men geeft bij de inschrijving aan de concierge op of men met den eersten ploeg of wel met den tweeden vertrekt.

Vooruit richt dus speciale reizen in met verminderde reiskaysons opdat het volk deelneeme aan de rouwplechtigheden.

Morgen zullen de burgerbladen kunnen schrijven:

De begraafing des konings greep plaats onder de toevloed eener ontzaglijke volksmenigte.

Aan wie de schuld?

* * *

In de Brusselsche Raad sprak Huysmans:

Wij kunnen niet — iedereen zal dit begrijpen — ons aansluiten bij al de gedachten door den heer burgemeester en de vorige (liberale) sprekers uitgedrukt.

Wij hebben ons recht gesteld, wij, republikeinen, niet om huide te brengen aan het koninklijk beginsel, maar om het stoffelijk overschot te groeten van hem die, door de Grondwet zelf, als eerste medeburger des lands uitgeroepen wordt. Wij bevinden ons in denzelfden toestand van de katholieke koningsgezinden in Frankrijk, als zij het lijk van den voorzitter der Republiek zien voorbijvoeren.

Wij willen nu ook niet volledig en definitief den mensch en den vorst beoordeelen. Om dit te kunnen staan wij nog te dicht bij de gebeurtenissen, wij missen de geschiedkundige verte.

Wij hebben nauwelijks de politieke twisten achter den rug, waaraan den vorst van den Onafhankelijken Staat een overwegend deel nam, en wij zouden ons misschien nog te veel de ontvangen wonden herinneren, in plaats van de slagen, die wij zelf hem brachten.

Er is nochtans één punt waarover de geschiedschrijvers niet zullen aarzelen: Leppold II heeft al zijne wonderbare krachten ingespannen om vooral den koning te blijven der groote burgerij. De toestand van ons België, als klein neutraal landeken, heeft hem niet belet de rol te vervullen van schepper van keizerrijken. Hij heeft ineens een groote Staat gesticht en hij is er in gelukt de tegenwerking van machtige mededingers te ontwijken, de halfheid van vreesachtige geesten te trotseeren, en tijdelijk diegenen uit de baan te ruimen, die het gevaar inzagen van zijne roekeloze politiek.

Hij is als een der helden van Carlyle geweest, die recht voor zich uitgaan, die enkel het doel in oog hebben dat zij bereiken willen, en geen rekening houden van het menschelijk gevoel noch van de gewoonlijke pleegvormen.

Hij kende maar één oordeel: het zijne!

Zulke vrangkheid was niet om ons te mishagen.

De werkende klasse verafscht de dubbelzinnigheid, en zij wist dat de koning zich tegenover de kleine burgerij gedroeg als tegenover de arbeiders.

Onder dit oogpunt was Leopold II gelijkheidsgezind. Een lang gebruik onzer Grondwet had hem de waarde der woorden en der menschen leeren kennen, en, in feite, regeerde hij niet meer. Hij bestaarde.

Wij hebben aan zijn opvolger niets te vragen.

De Werkliedenpartij wordt nog altoos als paria behandeld en zal zijne politieke houding niet veranderen om enkele gunsten te bekomen.

De georganiseerde werklieden zijn de intellectuele erfgenamen der Geuzen, het zijn dus ook geene bedelaars.

Nochtans is in den laatsten tijd gebeurd, wat in de middel-eeuwen zoo dikwerf gebeurde, dat het volk zich met den koning vereenigde tegen de tusschen hen liggende sociale lagen.

Hebben wij in Zweden niet gezien hoe de zwijgende overeenkomst der werkende klasse en van het koninkdom eene bloedige botsing met Noorwegen verhinderde?

Soortgelijke gebeurtenissen kunnen zich in België voordoen, als de koning van zijne grondwettelijke macht zou willen gebruik maken om in den lande de politieke gelijkheid door te voeren, in afwachting dat wij ook de economische gelijkheid benaderen.

Men roept: „De koning is dood! Leve de koning!”

Wij wenschen, wij, de troonsbestijging der democratie!

* * *

De werkende klasse verafscht de dubbelzinnigheid, zegt Huysmans. Welnu, dan moeten de werkers *zijn* rede wel verafschtuven, die niets dan dubbelzinnigheid is. Het zal, zoo schrijft de L. V. terecht, den zotsten marktschreeuwer van het monarchisme moeilijk vallen, uit het bloed der geschonden, geslagen, geslachte Kongoneggers nog 'lof te destilleeren voor den misdadigen genotsmensch Leopold, die de wereld eens als den meest echten vertegenwoordiger van de Kapitalistische Koloniale Politiek zal brandmerken. Toch wordt deze Koning als een der helden van Carlyle geprezen door... den Internationalen Secretaris der Sociaaldemocratie!

En terwijl deze Huysmans zelf, evenals Anseele, die we boven karakteriseerden, het Manifest van het Partijbestuur ondertekent: **Leve de Sociale Republiek!** vindt hij tegelijkertijd gelegenheid om in zijn speech evenals de eerste de beste liberaal het koningschap een taak aan te wijzen ten gunste van het proletariaat!

Victor Adler heeft gelijk: Er zijn tegenwoordig zonderlinge Socialisten in de Internationale! En deze heeren van het Internationaal Bureau zijn niet de meest zonderlinge.

W.F.

De strijd in Engeland.

De tegenwoordige strijd in Engeland is een voorbeeld, hoe overal de opmarsch van het proletariaat de politiek der heerschende klassen bepaalt. In de democratische landen van West-Europa moet het de voornaamste zorg van de bourgeoisie zijn dat een helder klassebewustzijn niet bij de arbeiders opkomt. Daarvoor moet zij niet alleen zich eenige hervormingen laten welgevallen, maar ook de opmerkzaamheid van het proletariaat afleiden van de groote tegenstelling tusschen kapitaal en arbeid, en de arbeiders belang laten stellen in de tegenstellingen tusschen de bezittende klassen onderling, opdat zij als aanhangsel van twee burgerlijke partijen in twee deelen gesplitst zijn. Daardoor zien wij overal waar de arbeiders een belangrijke schrede voorwaarts doen, den strijd tusschen de beide burgerlijke partijen hooger op slaan, hoewel de oorspronkelijk er achter staande klassentegenstelling bijna volkomen verdwenen is. Deels is deze strijd dan een komedie met uitgedeelde rollen om de arbeiders te misleiden: deels echter een werkelijke tegenstelling ten opzichte van de vraag, in hoeverre de ontwakende arbeidersklasse schamteloos gekneveld en onderdrukt, of liever voorzichtig behandeld en door kleine concessies gelijmd moet worden.

Even onafwendbaar als deze strijd zich aan de burgerlijke partijen opdringt, brengt hij een gevaar mede. Voornamelijk daar, waar de traditioneele leuzen die ze aanheffen, niet tot een ideologisch of godsdienstig, maar tot een praktisch-ekonomisch terrein behoren. De Engelsche bourgeoisie was nooit theoretisch en filosofisch aangelegd: de metafysika liet zij aan de Duitschers over, voor wie de praktijk was afgesloten. Niet om godsdienst of ontwikkeling, om rede of openbaring, niet om vaderland of vrijheid, maar om vrijhandel of bescherming stredden de liberalen met de Tories: en deze oude leuzen staan ook nu weer, in den nieuwen dos der nieuwe verhoudingen getooid, in het midden van den strijd. Hier gaat het niet om een ideologie, waarin een arbeider zich volkomen eens met een bourgeois kan gevoelen, maar om een praktische vraag, die onmiddellijk zijn economische toestand raakt. Hij kan zich niet geheel achter een van beide partijen scharen, en in plaats van van zijn positie afgeleid te worden wordt hij er aldoor aan herinnerd. Daarin zit het gevaar voor de Engelsche bourgeoisie.

Meer dan hun lief is moeten de liberalen de arbeidende massa's door hun radikaalste minister laten wakker maken. Om zich te handhaven tegenover de Tories, wier zege voor een paar jaar volkomen verzekerd scheen, moeten zij met democratische leuzen en beloften komen, die de groote-bourgeoisie onmogelijk kunnen bevallen, en die bedoeld zijn om later te worden vergeten of op de lange baan geschoven. Zij moeten tegen de „onverdiende” inkomens der lords uitvaren, maar daarmee leiden zij het denken der arbeiders naar alle onverdiende inkomens. Zij razen tegen de aanmattingen van het Hoogerhuis — de arbeiders zullen vragen waartoe dat heele Hoogerhuis eigenlijk dient. Zij prijzen den vrijhandel, waaraan Engeland zijn bloei en welvaart te danken heeft — de arbeiders denken daarbij aan hun armoede en werkeloosheid. Zij roepen alle straffen des hemels uit over de werkelozen die het brood en de maaltijd van het volk dunderd willen maken — de arbeiders vragen zich daarbij af, of zij de liberalen, die de thee en de suiker belast hebben om meer oorlogschepen te bouwen, hun stem nog wel geven kunnen.

Het gevaar dat de massa uit de liberale agitatie verder strekkende consequenties trekt dan de agitatoren wenschen, zou vooral groot zijn, indien een sterke socialistische partij alom de arbeiders tot den klassenstrijd opwekte. Maar daaraan mankeert het in Engeland, en zoo kunnen de Lloyd Georges en de Churchills zich de weelde veroorloven tegen het egoïsme der rijken te donderen. De arbeiders-partij, die de georganiseerde vakverenigingsmannen vertegenwoordigt, heeft zich tot dusver slechts als de uiterste vleugel der liberale-partij gedragen. Zij stelt meer radikale eischen dan deze, maar zij bestrijdt de liberalen niet onmeedoogend en beginselvol.

Zij treedt in de verkiezingen niet als hun vijand op, maar hoogstens als hun radicale concurrent. En in den tegenwoordigen strijd is de concurrentie zelfs opgeborgen en deelen de concurrenten vreedzaam met elkaar de wereld, zij het ook in zeer ongelijke porties. Slechts in een klein aantal districten stelt de arbeiderspartij eigen kandidaten; de 500 overige laat zij aan de burgerlijke partijen over. De arbeiders, die tegen de lords willen stemmen, kunnen in het grootste deel van het land slechts liberaal stemmen.

Welke uitwerking heeft zulk een stem? Wat schreef Macdonald in zijn tijdschrift: wij laten met genoegen den liberalen de taak, die zij op zich genomen hebben, het huis der lords neer te slaan; maar minister Asquith verklaarde in zijn programrede: wij willen het huis der lords behouden, alleen zijn aanmattingen uit den weg te ruimen. Wat helpt het dan of de arbeiderspartij de afschaffing van het huis der lords voorstaat, als zij den genen, die het willen handhaven, zonder strijd de groote meerderheid der zetels overlaat?

Door haar verkiezingstaktiek worden haar radikale eischen verzwakt. Voor een partij die het grootste gewicht legt op de opwekking en de bewustmaking der massa, is het niet erg als zij maar weinig zetels wint. Maar de Engelsche arbeiderspartij zoekt haar kracht in het zuiver parlementaire hervormingswerk. Van dit standpunt bezien beteekent haar verkiezingstaktiek prak-

tisch het aanvaarden van het liberale hervormingsprogram, terwijl haar socialistisch hervormingsprogram alleen als ornament dient. A. P.

Van het Partijbestuur.

Het P. B. vergaderde 20 December. Sedert de vorige P. B. vergadering werd vasten voet verkregen in Twente, n.l. een afdeling in Enschede en alg. leden in Almelo en Hengelo. In Januari zullen openbare vergaderingen worden belegd in Vlissingen en Middelburg en in Leeuwarden.

Het congres tot vaststelling van Statuten en Huish. Reglement zal niet 16 Januari, maar 30 Januari gehouden worden in Handwerkers Vriendenkring te Amsterdam. 't Ontwerp Statuten en Huish. Reglement zijn te vinden in nr. 31, 2e jg. (1 Mei '09), de amendementen op de Statuten in nr. 33, 2e jg. van *De Tribune*. Op het congres van 23 Mei '09 zijn van de Statuten reeds aangenomen Art. 3, c en de 3e alinea van Art. 9 ongewijzigd; alinea 4 van Art. 9 en Art. 12 geamendeerd.

Dezer dagen ontvangen de afdelingen een verzoek van wege het P. B. betreffende het eerste jaarverslag.

M. MENSING.

Ingekomen bij het Partijsecretariaat: Contributie: f 3 38 van Afd. Utrecht.

Uit de Vakbeweging.

Debat Kolthek—Oudegeest.

Het Maandagavond te Amsterdam gehouden debat Kolthek—Oudegeest was een weerspiegeling van de achterlijkheid van de hollandsche arbeidersbeweging.

Wie gedacht had nu eens de 2 voormannen van de „onafhankelijke” en „moderne” vakbeweging klaar en duidelijk hun beginselen te hooren uiteenzetten, is bedrogen uitgekomen. In plaats daarvan kregen we iets te verteren wat ons S. D. P.ers maar al te bekend in de ooren klonk. Krijgen wij toch op onze vergaderingen meestal van revisionisten en anarchistische zijde in het debat hetzelfde geluid te hooren, we kennen het maar al te goed dat eindeloos getwist over kleinigheden; hier waren het de „leugens” van het N. A. S. tegen de „leugens” van het N. V. V. en omgekeerd, benevens het overschatten en oplazen van eigen kracht. Een oogenblik was het zelfs Oudegeest te kras en vergetende dat hij S. D. A. P. er is, betoogde hij met klem: „laat ons toch bedenken dat de arbeidersbeweging een groot doel heeft; laat ons toch niet over kleinigheden twisten, doch beginsel tegenover beginsel stellen.” Juist meneer Oudegeest, laat ons dit bedenken en onthoudt dit vooral, wanneer gij weer eens tegenover een debater van ons staat, zooals bij de gemeenteraadsverkiezing in IV!

Tusschen al het gescheld door heeft een nauwlettend toehoorder toch wel eenige uitspraken van de heeren kunnen noteeren, die de moeite waard zijn nader beschouwd te worden. Kolthek beweerde, niet te allen tijde tegen collectieve contracten te zijn; want de arbeiders hebben in de praktijk dikwijls den strijd en de resultaten van dien strijd te aanvaarden, zooals hij hun door de ondernemers wordt geboden. Hij stelde zich theoretisch op het juiste standpunt van alleen dan voor collectieve contracten te zijn, wanneer de arbeidersorganisatie iets te beteekenen heeft en verhinderen kan, dat de patroon wel de arbeiders dwingt zich aan het contract te houden, maar zelf er maling aan heeft.

Dat het steeds straffer zich organiseerend en steeds machtiger wordend ondernemersdom, de arbeiders, willen ze iets bereiken, dwingt zich centralistisch te organiseren, is een consequentie die Kolthek nog niet ten volle aanvaard heeft, maar waar hij toch toe komen moet. Dat dit inderdaad zoo is, dat het syndicalisme wil het iets bereiken, zich in overeenkomstige zin als de moderne vakbonden moet organiseren, bewijst niet alleen de afgelopen strijd der grondwerkers, maar zien wij ook in het buitenland, b. v. in Frankrijk, gebeuren. Zoo zien wij dus dat noodzakelijkerwijs de praktijk het N. A. S. dwingt, in vele gevallen (en in de toekomst zal dit steeds meer moeten gebeuren) dezelfde taktiek als het N. V. V. te volgen. En even noodzakelijk zullen wij de praktijk het anarchisme uit de hoofden der arbeiders van het N. A. S. zien verjagen en in plaats daarvan de ideeën van centralisatie erin zien hameren. De mogelijkheid is dus aanwezig, dat op deze wijs de eenheid van de vakbeweging als te verwezenlijken ideaal voor de oogen der arbeiders zal komen te staan. Want de groote afstand die er ligt in de opvatting dezer twee omtrent politieke actie, is op de keper beschouwd niet zoo heel groot en wel te overbruggen. Wij kunnen dit punt nu niet uitvoerig behandelen, hopen er later op terug te komen; doch de Kamerfractie der S. D. A. P. vertoont nu reeds zeer dikwijls de gedaante van filiaal van het N. V. V. en het is een niet te ontkennen feit dat de S. D. A. P. steeds meer de invloed van het N. V. V. ondergaat; en pleiten niet verschillende syndicaten vóór het behartigen in het parlement der belangen van de vakverenigingen door arbeidersafgevaardigden?

Wat ons als S. D. P.ers, die steeds de arbeiders de werkelijkheid wil laten zien, zeer trof was het overdrijven van beide tegenstanders, van de macht, invloed en resultaten van hun richting, niet alleen van hun invloed op het oogenblik, maar ook wat betreft de toekomst. Beide spannen hun verwachtingen aangaande de resultaten van de vakbeweging veel te hoog. Het syndicalisme ver-

wacht van de vakbeweging alles; Oudegeest zéér veel, n.l. het zg. ingroeien in het socialisme, het langzaam maar geregeld stijgen van de levensstandaard der arbeidersklasse.

Nu laat Kautsky in z'n boekje „de weg naar de macht” zoo juist zien, dat zij, die dit van de vakbeweging verlangen, bedrogen uit zullen komen. Kolthek beriep zich op dit boekje en op de meeningen der marxisten, het betere deel der „socialdemocratie”, om Oudegeest te weerleggen, die als bewijs voor de juistheid van zijn taktiek de macht van de deutsche vakverenigingen aanhaalde. Kolthek had daar evenwel niet het recht toe, want Kautsky richt zich niet tegen de moderne vakbeweging als zoodanig, integendeel hij betoogt juist en met hem alle marxisten, de noodzakelijkheid van een sterke gecentraliseerde vakbeweging, zonder welke het proletariaat aan een volkomen „verellendig” zou zijn bloot gegeven. Kautsky richt zich slechts tegen hen die meenen, dat het de vakbeweging gelukken zal de levensstandaard der arbeidersklasse steeds hooger op te voeren, tegen hen die meenen dat van de vakbeweging alles te verwachten is, dus ook tegen U mijnheer Kolthek. Kautsky toont aan dat thans de toestand van het kapitalisme zoo is, dat er van een verhoogen van de levensstandaard der arbeidersklasse geen sprake is, dat de vakvereniging inplaats van een „centje meer en een uurtje minder” te verkrijgen, er eerder op bedacht moet zijn zich tegen de sterke patroonsbonden te verdedigen om te behouden wat ze nu heeft. Verder toont Kautsky aan, dat willen de vakverenigingen iets bereiken, de strijd steeds grooter afmetingen moet aannemen en dat elke groote vakstrijd in de toekomst moet overslaan in een strijd van de geheele arbeidersklasse tegen de gesloten bourgeoisie (Kautsky schreef dit reeds voor de staking in Zweden).

Oudegeest voerde tegen Kolthek aan dat Kautsky reeds uitvoerig in het orgaan van de deutsche vakverenigingen weerlegd was! Nu dat weerleggen was meer een uitvoerige en zeer grove scheldpartij, die Kautsky naar waarde in de *Neue Zeit* behandeld heeft.

Dit debat bevestigde nog eens de meening, dat de arbeidersklasse in Nederland nog bijna alles te leeren heeft. Voor de marxisten geldt nog altijd wat het communistisch manifest van de toenmalige communisten zegt:

„De communisten zijn dus praktisch het meest besliste, „altijd voorwaarts drijvende gedeelte der arbeiderspartijen, aller landen, zij hebben theoretisch op de overige massa „van het proletariaat vóór, het inzicht in de voorwaarden, „den gang en de algemeene resultaten der proletarische „beweging.” Daarom partijgenooten, overal in de vakvereniging onze denkbeelden gepropageerd. Waar de leiders het niet doen, aan ons de taak aan de arbeiders te doen zien hoever de invloed van de vakvereniging gaan kan. Want niets is verkeerder dan arbeiders met overdreven verwachtingen op te kweken, die loopen bij de eerste teleurstelling, die onvermijdelijk komen moet, weer weg. We zien dat de strijd, ook de vakstrijd steeds grooter afmetingen moet gaan aannemen, daaruit vloeit noodzakelijk voort dat in de groote in beweging zijnde massa's een andere geest, dan die van „een cent meer en een uur minder” aanwezig zal zijn. Aan ons de taak te zorgen dat die arbeidersmassa's hun revolutionaire kracht niet verspillen; hun den goeden weg, „den weg naar de macht” gewezen!

v. Rm.

Korrespondentie. Wegens plaatsgebrek moesten afdelingsberichten en een antwoord van Mannoury tot volgende week blijven liggen.

Advertentiën

Heden verschijnt:

DE JEUGD VAN EEN FABRIEKARBEIDSTER.

Voorwoord August Bebel Vertaling J. R. Wesselink van Rossum. 80 bladz. f 0.10; fr. p. p. f 0.15. 1—9 ex. à f 0.10 p. ex. fr.; 10—24 ex. à f 0.18 p. ex. fr.; 25 en meer f 0.07 p. ex. fr. Uitsluitend na postwissel. Een prachtig propagandaboekje door subsidie tegen spotprijis.

ROTTERDAM, Uitg. NU v/h H. A. WAKKER & Co.

Abonneert U op

DE NIEUWE TIJD

Sociaaldemocratisch Maandschrift

ONDER REDACTIE VAN

F. VAN DER GOES, H. GORTER, HERM.

HEIJERMANS JR., HENRIETTE ROLAND

HOLST, J. SAKS EN F. M. WIBAUT.

Met Januari 1910 verschijnt No. 1 van den 15^{en} jaargang; prijs per kwartaal f 1.50 (voor arbeiders f 1.—). Proefnummers van het Januari-nummer gratis verkrijgbaar.

Amsterdam — J. A. FORTUYN — Kerkstraat 31.